

«Ақтөбе облысының білім басқармасы Қобда ауданының білім болімі мемлекеттік
мекемесінің «Кәусар» бебекжай – бақшасы» МКҚ

Келісемін:

Қобда аудандық
білім болімінің басшысы;
Н.У.Айжарыков

Бекітемін:
«Кәусар» бебекжай - бақшасының
директоры мадж. А. Ширманова

Мектепалды даярлық тобының

«Сөйле балдырған» таңдау курсының
бағдарламасы

Егіндібұлақ ауылы 2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту мәселесі ұлттық даму стратегиясымен тығыз байланысты мемлекеттік саясаттың ажырамас белгі болып табылады. Бала — біздін болашағымыз. Олай болса, мектепке дейінгі тәрбиелу мен оқыту баланың ғана емес, еліміздің де жарқын болашағының кепілі. Ол – үздіксіз білім берудің алғашқы деңгейі. Сондыктан, мектепке дейінгі тәрбиелу мен оқытудың негізгі мақсаты – баланың жеке басының қалыптасуы мен дамуы болып отыр. Еліміздің 12 жылдық жалпы орта білім беруге көшүіне байланысты жаңа мемлекеттік стандарттың сингізу, мектепке дейінгі үйымдардың педагогикалық үдерістерін жаңа бағдарламалармен, оны жүргізуінді тиімді әдістерімен қамтамасыз ету қажеттілігі туды.

Бағдарламаның мақсаты:

Мемлекеттік тілді үйренуге дайын, ересектер мен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауға талпынысы бар мектепке дейінгі жастағы бала тұлғасын қалыптастыру. Тілдік қарым-қатынас іскерлігі мен дағдыларын қалыптастыру. Ойын технологиясын колдану арқылы баланың тілге деген қызығушылығын дамытып қалыптастыру және емін – еркін достарымен немесе өзін коршаған ортамен сөйлесе білуге тәрбиелу.

Бағдарламаның міндеттері:

- Баланың сөздер мен дыбыстарды дұрыс айтуға әзірлігін дамыту
- Создік қорын байытыш, сөйлеу барысында қолдану
- Тілдің грамматикасын дұрыс сақтау дағдысын қалыптастыру, тәжірибелік, танымдық, шығармашылық іскерлігі мен басқа да бала әрекеті түрлерін қалыптастыру;
- ұлтжандылық пен халқымыздың мәдени-тарихи дәстүрлери негізінде тәрбиелеу арқылы, бала бойына жалпыадамдық, мәдени және адамгершілік құндылықтарды дарыту;

Күтілетін нәтижелер:

Баланың тындалым, айтылым, тілдесім әрекеттерін қалыптастырады. Бала ойындарының мазмұны келесідей кезектілікпен дамиды:

- дидактикалық (ой-орісті кенектүү, танымдық іс-әрекет; практикалық ісәрекетте қажет белгілі бір қабілеттер мен дағдыларды қалыптастыру және т.б.);
- дамытушылық (назарды, есте сақтауды, сөйлеуді, ойлауды, көз алдына елестетуді, қиялды, шығармашылық идеяны, заңдылықтарды орнату, оңтайлы шешімді табу қабілетін және т.б. дамыту);

«Сейле балдырган» таңдау курсының бағдарламасы
(Барлығы 36 сағат, аптасына 1 сағат)

№	Тақырыбы	Максаты	Сағат саны
1	Білім еліне саяхат	Балаларға 1 – қыркүйек білім күні екенін айтып, білім алу мақсатында алғаш мектеп, табалдырығын аттаған балаларды құттықтау. Білімнің қажеттілігі туралы әнгімелдеу.	1
2	Жомарт күз	Күз туралы білімдерін тиянактау. Күз айындаға адамдар еңбегіне құрмет сезімін тәрбиелеу. Ырыс құт – береке, молшылық сөздерінің мағынасын түсіндіру, сөздік қорларын молайту. Байланыстырып сейлеу тілін, көркемдік талғамын дамыту.	1
3	Бау – бақшада	Жеміс – жидек бау бақшада пісегінін және күз мезгілінде жинап алу керектігін түсіндіру	1
4	Нан кайдан келеді?	Балаларға ертегінің мақсатын түсінуге көмектесіп түлкі мен қасқырдың жол үстінде жатқан етке тап болғанын, бір – біріне сен жей ғой деп айтқан сөздерін дұрыс түсінуге, қуана білуге тәрбиелеу. Ертегінің мазмұнын түсінеге білуге үрету.	1
5	Менің отбасым	Менің отбасым жайында балалардың ойын білу.Әке мен баланың арасындағы сүйіспеншілікті түсіндіру	1
6	Біздің үй	Балаларға үй,үй жиһаздары,ыдыстар туралы түсінік беру,танымын көнектіту,тілін дамыту.Грамматикалық тұлғада жүйелеі сөйлерде,сөйлемді толық,анық айтуда өз ойын жеткізе білуге үйрету	1
7	Қасқыр, түлкі, әтеш	Қасқыр, түлкі, әтеш ертегісін балаларға түсіндіру және түлкінің теріс әреткетін түсіндіру	1
8	Үй құстары	Балалардың құстар туралы білімдерін тианақтау. Казакстанда кездесетін құстардың түрлерімен таныстыру. Үй құстарының әрқайсысының өздеріне тән касиеттері туралы әнгіменлеу. Үй құстарына қамкор болуға, оларды құте білуге, құстарды қорғауға тәрбиелеу.	1
9	Үй жануарлары	Балаларды үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету.Олардың түрлерін бір бірінен ажыратуға ,әнгімені мұқият,зейін оқып ,тыңдауға үрету.Олардың бізге тигізер пайдасын айтуда және олардың күтіп баптауға,қоғап қамқорлық жасауда тәрбиелеу.	1
10	Жабайы аңдар	Сұраққа толық сөйлем құрап, жауап беруге үрету. Жабайы жануарлардың кейбір ерекшеліктерін салыстыру мекендері, коректену туралы түсінік беру. Аңдардың мінез күлкyn бейнелейтін әнгіме арқылы балаларды анық	1

		сөйлеуге және оларды қорғауға үйрету.	
11	Ойыншықтар мерекесі	Балаларды ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту, ойыншықтардың аттарын атай отырып, оларды сипаттауға, ойыншықтарды күтіп ұстауға тәрбиелеу.	1
12	Ойыншықтар айтысы	Балаларды ойыншықтар туралы түсініктерін молайту, ойыншықтардың аттарын атай атай отырып, оларды сипаттауға қалай ойнау керек жолдарын аша отырып, ұқыптылыққа, әдеміліке тәрбейелеу. Ойыншықты ұқыпты ұстауға дағдыландыру.	1
13	Елордасы – Астана	Балалардың Елордасы – Астана туралы білімдерін тиянақтау, тіл байлығын, ой – өрістерін дамыту. Қаламыздың тарихи ескерткіштерін таныстыру және ескерткіштерді аялауға, демалыс орындарда оздерін ұстай білуге тәрбиеleу.	1
14	Жылбасына таласқан хауанаттар	Жылбасына таласқан хауанаттар туралы ертеғіні айта отырып, балалардың қызығушылығын арттыру	2
15	Қысқы киімдер	Балаларға киім, киім түрлері туралы түсінік беру. Ұлттық киім мен қунделікті киімдерді ажыратса білуге үйрету. Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуге, жұмбактар шешуге үйрету. Киімдерді таза, ұқыпты киінуге тәрбиелеу.	1
16	Көңілді қыс	Балалардың қыс туралы түсінігін кеңейтіп, жыл мезгілдерінің ерекшеліктерін айтуда, көргендегі мен аңғарғандарын дұрыс баяндауға, байланыстыра сөйлеуге тәселдіру.	1
17	Қысқы ойындар	Табиғатты аялауға, әсемдікті көре білуге, сезінуге тәрбиеleу.	1
18	Тәуелсіздік төрімде	Балалардың тіл байлығын, ой өрісін, сөзді байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту, елімізді, жерімізді қадірлеуге, сүюгге тәрбиелеу. Қазақстан картасымен таныстыру, балалардың жеке жұмыс істеу қабілетін жетілдіру. Диалогты сөйлеуге жаттықтыру.	1
19	Қош келдің, жаңа жыл!	Жаңа жыл мерекесін балалар өте қатты жаксы көреді, оларға жаңа жылдың ерекшелігін түсіндіру	1
20	Құстардың тіршілігі	Балаларға құстар туралы, олардың өмір сүру ортасы, табиғат бұрышындағы, жылды жаққа кететін және қытайтын құстар өміріндегі адаманың рөлі туралы түсініктерін кеңейту. Құстардың жерде өмір сүретіндегі мен ауада ұша алатындығы жөніндегі ерекшеліктері туралы жалпы түсініктерін қальптастыру.	1
21	Көшедегі көліктер	Көліктердің бірнеше түрі бар екенін түсіндіре отырып, олардың ерекшелігімен айырмашылықтарын ұғындыру	1
22	Жеті қазынаның бірі	Балаларға жеті санының киелі екенін, жеті сурет бойнша ажырату. Жеті қазынаны	1

		атауға,еліне елеулі қызмет жасайтын азамат болуға ,айтылған ертегі бойнша қойылған сұрапқа толық жауап беруге дағдыландыру,ертегі бойынша анық ,мәнерлі сөйлеуге үйрету.	
23	Мамандықтың бәрі жақсы	Балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып,болашақ мамандықа байланысты ұғымын тереңдетіп , қызығушылығын арттыру,енбекке деген күштарлығын ояту,ұлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу.Көлік,мамандығы туралы білімдерін тиянақтау.	2
24	Бір уыс макта	Сурет бойнша әңгіме құрастыруға,жұмбактар білуге үйрету.	1
25	Көктем	Балалардың тілдерін дамытып, ой – өрісін кенейту, сөздік қорын байытумен бірге есте сактау қабілеттерін қалыптастыру, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге, әңгімелеп айтуға, берілген сұрапқа нақты жауап беруге үйрету, құстарға, ағаштарға, камкор болуға, еңбекшіл болуға тәрбиелеу.	1
26	Аналар мерекесі	Аналарымызды құрметтеуге, аялауға тәрбиелеу.	1
27	Хайуанаттар бағындағы қызықтар	Балаларға хайуанаттар бағындағы қызықтар туралы түсінік беру. Жабайы аңдартуралы қойылған сұраптарға дағдыландыру. Мазмұнын ез қиялымен баяндауға, диалогты сөйлеуге үйрету. Рольдерге бөліп ойнауға үйрету.	1
28	Наурызға шашу	Наурыз мерекесі туралы түсінік беру. Балалардың ойлау қабілетін дамыту, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге мерекелік көңілін көтеру, елге деген сүйіспеншілік пен бірге, салт-дәстүрді құрметтеуге тәрбиелеу.	1
29	Наурыз мейрамы	Наурыз мерекесі туралы түсінік беру. Балалардың ойлау қабілетін дамыту, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге мерекелік көңілін көтеру, елге деген сүйіспеншілік пен бірге, салт-дәстүрді құрметтеуге тәрбиелеу.	1
30	Алтын сақа	Алтын сақа ертегісін түсіндіре отырып, балалардың қызығушылығын арттыру	1
31	Ынтымақ мерекесі	Балалардың мерекелік көңілін көтеру, өздерінің ойларын ортаға салуға, такпак, әндерді анық нақты нақышына келтіре айтуға үйрету. Бірін – бір сыйлауға тәрбиелеу.	2
32	Женіс мерекесі	Баланың айналаны, өзін тануына, достарын бағалауға, құрметтеуге, ренжетпеуге, досынын айтқанын аяғына дейін тындауға үйрету. Тілдерін дамытып, ой – өрістерін кенейту, сөздік қорларын байыту, есте сактау қабілеттерін дамыту.	2

Пайдаланған әдебиеттер

1. «Сойле балақай» Жинақ. Алматы 2009.
2. Өнегелі ертегілер. Алматы «Аруна» баспасы
3. «Бала тәрбиесі» журналы. 2011 – 2012 жыл топтамалары.
4. «Балдырган», «Айгөлек» журналдары. 2012 жыл.
5. Жыл он екі ай. 2012 жыл
6. «Балапан бағы» журналы жинағы.